

จดหมายข่าว

ราชบัณฑิตยสถาน

สนามเสือป่า เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๙๐

ปีที่ ๒๒

ฉบับที่ ๒๕๙

ธันวาคม ๒๕๕๕

ISSN ๐๔๕๗-๗๐๖๔

ข่าวราชบัณฑิตยสถาน

*** ขอแสดงความยินดีที่ พระธรรมโกศาจารย์ ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ได้รับพระราชทานสถาปนาสมณศักดิ์เป็น พระราชาคณะ เจ้าคณะรองชั้น ตรีคุณูป ในราชทินนามที่ พระพรหมบัณฑิต *** ศ. ดร.สวัสดิ์ ต้นตระกูลรัตน์ ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิต ประเภทวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ***กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ได้คัดเลือกปฐมนิเทศน์ภาษาไทย พุทธศักราช ๒๕๕๕ ซึ่งราชบัณฑิต และภาคีสมาชิกที่ได้รับคัดเลือก ได้แก่ ศ. ดร.ปัญญา บริสุทธิ์ นายกราชบัณฑิตยสถาน เป็นผู้มิคุณูปการต่อการใช้ภาษาไทย นายจุลทัศน์ พยาฆรานนท์ ราชบัณฑิต และ นายวินัย ภูระหงษ์ ภาคีสมาชิก เป็นปฐมนิเทศน์ภาษาไทย ดร.นิตยา กาญจนะวรรณ ภาคีสมาชิก และ รศ. ดร.ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต ภาคีสมาชิก เป็นผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น

*** ราชบัณฑิตยสถานจัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อวันจันทร์ที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๙.๐๕ น. ณ บริเวณโถงชั้น ๑ ราชบัณฑิตยสถาน มี นางสาวกนกวลี ชูชัยยะ เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน เป็นผู้นำกล่าวคำถวายสัตย์ปฏิญาณฯ พร้อมคณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน

*** ราชบัณฑิตยสถาน โดยสำนักวิทยาศาสตร์ จัดโครงการราชบัณฑิตสัญจร เรื่อง “การสัมมนาเพื่อสืบสานภูมิปัญญาการใช้สมุนไพรไทยกับปราชญ์ท้องถิ่น ครั้งที่ ๒” เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ ห้องบอลรูม ชั้นเอ็ม โรงแรมโมรา ท่าแพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับปราชญ์ท้องถิ่นทางด้านสมุนไพร และเพื่อสืบสานความรู้ด้านการใช้สมุนไพรไทยกับปราชญ์พื้นบ้านในภาคเหนือ โดยมี ศ.ดร.สันติ วจนสุนทร อุปนายกราชบัณฑิตยสถาน เป็นประธานเปิดการประชุม ในงานมีการปาฐกถา เรื่อง **ภาพรวมการแพทย์พื้นบ้านในประเทศไทย** โดย ศ.ดร.ภ.ชยันต์ พิเชียรสุนทร ราชบัณฑิต การอภิปรายเรื่อง **ป่าสมุนไพร ชุมชน : การอยู่ร่วมอย่างอยู่รอด** โดย ศ.ดร.ทศพร วงศ์รัตน์ ราชบัณฑิต ศ.ดร.ธวัชชัย สันติสุข ราชบัณฑิต ศ.ดร.วิสุทธิ ไบไม้ ราชบัณฑิต ศ.ดร.สุธรรม อารีกุล ราชบัณฑิต และมี ศ.นพ.ดร.เรื่อน สมณะ ราชบัณฑิต เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย นอกจากนี้ ยังมีการเสวนาเรื่อง **ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านภาคเหนือ** โดยคณะแพทย์พื้นบ้าน และการอภิปรายเรื่อง **การอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาการแพทย์ล้านนา** โดย ศ.ดร.ภ.จිරเดช มโนสร้อย และ ศ.ดร.ภ.ญ.อรุณญา มโนสร้อย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

*** ราชบัณฑิตยสถานร่วมกับบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด จัดโครงการ “๗๐ ปี ไทยประกันชีวิต : ภาษาของชาติกับราชบัณฑิต” ในรูปแบบ Edutainment Road Show ขึ้น เพื่อส่งเสริมการจำหน่ายหนังสือและสื่อต่าง ๆ ของราชบัณฑิตยสถาน ตามแผนการตลาดเชิงรุกของราชบัณฑิตยสถาน ร่วมกับโรงเรียนจำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

- โรงเรียนสตรีวิทยา ๒ กรุงเทพมหานคร (๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕)
- โรงเรียนนวมาริเฉลิม จังหวัดสงขลา (๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕)
- โรงเรียนกาวิละวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ (๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕)
- โรงเรียนระยองวิทยาคม จังหวัดระยอง (๑ สิงหาคม ๒๕๕๕)
- และโรงเรียนอุตรพิชัยรัษฎพิทยา จังหวัดอุดรธานี (๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕)

กิจกรรมประกอบด้วยการแสดงนาฏศิลป์ไทยของโรงเรียนที่ร่วมโครงการ จากนั้นเป็นการเสวนากึ่งวิชาการ ในหัวข้อ **“รู้รักษ์ภาษาไทยกับวัยโจ๋”** โดย ศ.ดร.กาญจนา นาคสกุล ราชบัณฑิต ประเภทวิชาวรรณศิลป์ สาขาวิชาภาษาไทย สำนักศิลปกรรม เป็นวิทยากรด้านการใช้ภาษาไทย ที่ถูกต้องตามแบบแผน **“มาดามมด”** พิธีกรรายการ **“ภาษาพลาซ่า”** เป็นวิทยากรด้านการใช้ภาษาไทยยุคใหม่ นักร้องสาว **คริสตี้ กีบสัน** เป็นวิทยากรด้านการใช้ภาษาไทยกับเพลง และ **ผศ.ดร.ธีรพันธ์ โล่ห์ทองคำ** กรรมการในคณะกรรมการจัดทำแผนการตลาดเชิงรุกของราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งนอกจากจะเป็นผู้ผลักดันให้เกิดโครงการนี้แล้ว ยังทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนและผู้เข้าร่วมงานได้เข้าใจถึงพัฒนาการของภาษาไทย และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะ นอกจากนี้ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด โดย **คุณภาสินี ปริชาตนากุล** ผู้อำนวยการฝ่ายองค์กรสัมพันธ์ ยังได้เดินทางไปมอบหนังสือที่ราชบัณฑิตยสถานจัดพิมพ์ให้แก่โรงเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และโรงเรียนในถิ่นธุรกันดารที่ขาดแคลนหนังสือรวม ๗๐ โรงเรียน จำนวนหนังสือ ๔๒ รายการ รวม ๒,๙๒๙ เล่ม เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๗๙,๑๕๑ บาท

สรุปการบรรยายเสนอผลงานค้นคว้าและวิจัย ของราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกต่อที่ประชุมสำนัก

สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

● วันพุธที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

รศ.อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว ภาคีสมาชิก บรรยายเรื่อง **คัมภีร์ไบเบิล ล้านนา** ความโดยสรุปว่า พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองในแคว้นทริภุญไชยก่อนแคว้นล้านนาเมื่อประมาณพันปีมาแล้ว และเจริญรุ่งเรืองสูงสุดในสมัยพญาดีโลกราช พระสงฆ์ล้านนามีความรู้เชี่ยวชาญภาษาบาลี พญาดีโลกราชจัดสังคายนาพระไตรปิฎกที่วัดมหาไพศาราม (วัดเจ็ดยอด) พ.ศ. ๒๐๒๐ เป็นสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๘ ของโลก หลังจากสังคายนาพระไตรปิฎกแล้ว พระสงฆ์ได้คัดลอกคัมภีร์พระไตรปิฎกซึ่งสันนิษฐานว่าเขียนด้วยอักษรธรรมล้านนาส่งไปยังเมืองต่าง ๆ อักษรธรรมล้านนาจึงแพร่หลายออกไปอย่างกว้างขวางยังดินแดนต่าง ๆ ได้แก่ เมืองเชียงตุง เมืองเชียงรุ่ง เมืองหลวงพระบาง เมืองเวียงจันทน์ และในภาคอีสานของประเทศไทย

คัมภีร์ไบเบิลเป็นคัมภีร์ที่พระสงฆ์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสอนพระภิกษุสามเณรและเผยแผ่พระพุทธศาสนา แบ่งได้ ๒ ประเภท คือ คัมภีร์พุทธศาสนาที่ใช้เป็นคัมภีร์หลักในการเรียนการสอนพระภิกษุและสามเณรทั่วไป และคัมภีร์ที่เป็นวิชาเฉพาะด้าน วัดที่มีคัมภีร์มากและจัดเป็นระเบียบดีที่สุดในภาคเหนือ คือ วัดสูงเม่น อำเภอเมืองจังหวัดแพร่ มีคัมภีร์ไบเบิลหลายหมื่นผูก

พระสงฆ์และชาวบ้านได้ช่วยกันสร้างหรือผลิตคัมภีร์จำนวนมากต่อเนื่องกันมานานหลายร้อยปีเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา ซึ่งอาจแต่งด้วยภาษาบาลี ภาษาล้านนา หรืออาจใช้วิธีคัดลอกคัมภีร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทานในพระพุทธศาสนา หรืออุทิศบุญให้แก่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว ประเพณีการสร้างและถวายคัมภีร์นี้เรียกว่า ประเพณีตั้งธรรมหลวง ในตอนท้ายของคัมภีร์ ผู้คัดลอกนิยมเขียนปัจฉิมลิขิตบอกให้ทราบชื่อผู้คัดลอก ที่อยู่ วัตถุประสงค์ วันเดือนปีที่คัดลอก คนที่ขอหรือจ้างคัดลอก ชื่อผู้คัดลอกหลายคน และคัดลอกตามต้นฉบับคัมภีร์ใด

นอกจากประเพณีตั้งธรรมหลวงที่ทำให้จำนวนคัมภีร์เพิ่มขึ้นทุกปีแล้ว ยังมีปัจจัยที่สนับสนุนให้คนเขียนคัมภีร์ไบเบิลอย่างต่อเนื่องและแพร่หลายคือ คัมภีร์เรื่อง อานิสถสสรังฆัมมเขียนธัมมเป็นทาน กล่าวถึงผลบุญที่จะได้รับจากการทำบุญในพระพุทธศาสนาทั้งการถวายวัตถุสิ่งของและการทำบุญด้วยการปฏิบัติบูชาว่า หญิงชายผู้ใดมีศรัทธาจ้างผู้มีปัญญาเขียนธรรมแล้วถวายเป็นทาน บุคคลนั้นจะได้เกิดมาเป็นจักรพรรดิหลายชาติ แม้เขียนคัมภีร์เพียง ๑ ตัวอักษรก็จะได้บุญยิ่ง จะได้เกิดในสวรรค์กามาพจร เมื่อลงมาเกิดในมนุษย์โลกจะได้เกิดในตระกูลเศรษฐีที่ร่ำรวย ๕ และมีข้าวของเงินทองเพื่อทำบุญจำนวนมาก

สำหรับการสร้างไบเบิลนั้น แต่ละวัดจะปลุกต้นตาลไว้สำหรับนำมาตัดเป็นไบเบิลเพื่อเขียนคัมภีร์ มีวิธีการเขียนโดยใช้เหล็กจารเขียนอักษรลงบนไบเบิลที่ตัดเรียบร้อยแล้วเขียนตามความยาวของไบเบิล อาจมี ๔ แถว หรือ ๕ แถว แล้วแต่ความกว้างของไบเบิล แล้วนำเขมาที่ผสมกับน้ำมันจากตาลงที่ไบเบิล เพื่อให้ตัวอักษรชัดเจน จากนั้นนำไบเบิลไปร้อยด้วยเชือก เรียกว่า สายสยอง และมัดไบเบิลรวมกันเป็นผูก แล้วนำไม้สักเรียกว่า ไม้ประกับธรรม ตัดเท่าขนาดไบเบิล ๒ แผ่นมาประกบไบเบิลทั้งผูกเพื่อป้องกันไม่ให้ไบเบิลบิดงอ และห่อด้วยผ้าเก็บไว้ในหิด (หีบ) ธรรมในอาคารที่เรียกว่า ธรรม

ในอดีตคัมภีร์ไบเบิลเป็นที่รู้จักและแพร่หลายอยู่ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบนหรือล้านนาเท่านั้น จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๐๙ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เปิดสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นวิชาภาษาถิ่นล้านนา และวิชาวรรณกรรมล้านนา ซึ่งนำไปสู่การศึกษา

ค้นคว้า สืบค้น และอนุรักษ์คัมภีร์ไบเบิล คณะนักวิชาการหลายคณะจึงได้เริ่มสำรวจและถ่ายไมโครฟิล์ม ซึ่งต่อมาได้ถ่ายภาพคัมภีร์ไบเบิลไว้ด้วยกล้องดิจิทัล คัมภีร์เหล่านี้มีความหลากหลายทั้งชื่อเรื่อง เนื้อหา และสำนวนภาษา เพราะเป็นคัมภีร์ที่ผลิตโดยคนหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ปัจจุบันมีนักวิชาการจากสถาบันต่าง ๆ ได้ปริวรรตคัมภีร์เป็นภาษาไทยกลาง และเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้ศึกษา แต่จำนวนยังน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนไบเบิลที่ยังไม่ได้ปริวรรต

ศ. ดร.ปิยนดา นุนนาท ภาคีสมาชิก บรรยายเรื่อง **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กับการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : มุมมองจากนักประวัติศาสตร์**

ความโดยสรุปว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงสนพระราชหฤทัยในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ โดยทรงได้รับการปลูกฝังมาจากพระบิดา พระมารดา ให้ทรงเห็นคุณค่าของการปลูกต้นไม้ ซึ่งนอกจากมีส่วนในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีแล้ว ยังทำให้ผู้ปลูกมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตด้วย กับทั้งยังทรงเน้นให้ตระหนักถึงคุณค่าของความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความมีเมตตา กรุณาแก่ผู้ที่ด้อยโอกาส การรู้จักแบ่งปัน ความประหยัด มัธยัสถ์ ไม่รังเกียจความยากจน แต่ให้รังเกียจความชั่วช้า การคดโกง ตลอดจนให้รู้จักคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำรงชีวิต นอกจากนี้ ยังทรงได้รับการสั่งสอนอบรมจากแม่ชีในโรงเรียนที่ทรงศึกษา คือ โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์ ได้รับความรู้จากพระสหายทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และผู้ที่ทรงเป็น “องค์ต้นแบบ” แห่งความสนพระราชหฤทัยในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมกันนั้นยังทรงศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วยพระองค์เอง ทำให้ทรงมีความรอบรู้อย่างยิ่ง

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โปรดในความงามของธรรมชาติ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินไปทรงงาน ณ พื้นที่แห่งใด ก็ทรงให้ความสนพระราชหฤทัยในธรรมชาติรอบพระวรกายอยู่เสมอ พระราชดำริและพระราชดำรัสในเรื่องการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามความหลากหลายทางชีวภาพนั้นนอกจากเป็นไปตามความสนพระราชหฤทัยแล้ว ยังเป็นไปตามแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” โดยใช้วิธีการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งนำไปสู่พระราชกรณียกิจในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์กรรมพืช ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์ ทั้งสัตว์ป่าและสัตว์ทะเล ด้านการคุ้มครองระบบนิเวศ ทรงมีพระราชดำริให้หามาตรการป้องกันด้วยความรอบคอบไม่ประมาท อันแสดงถึงพระราชวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลประกอบด้วยพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณต่อผู้ทำหน้าที่ป้องกันไฟป่า และได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จำนวนมากเพื่อก่อตั้งโครงการจัดตั้งกองทุนไฟป่าสำหรับบุคคลผู้เสียสละเหล่านั้น ส่วนในเรื่องพืชเศรษฐกิจ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงดำเนินการในเรื่องนี้ด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกลว่าพืชบางประเภทจะสามารถกลายเป็นพืชเศรษฐกิจ ให้อาชีพแก่ประชาชนได้อย่างยั่งยืนและไม่ทำลายระบบนิเวศในพื้นที่ เห็นได้จากการส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยพืชกัญชงทั้งในด้านข้อดีและข้อเสีย จึงโปรดเกล้าฯ ให้รัฐบาลนำไปขยายผลคือส่งเสริมสนับสนุนให้ราษฎรปลูกพืชชนิดนี้เพื่อประโยชน์ทั้งแก่ตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติต่อไป รัฐบาลจึงได้กราบบังคมทูล

ถวายพระราชสมัญญา “พระมารดาแห่งการคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ”

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอย่างหาที่เปรียบมิได้ต่อทรัพยากรป่าไม้ พืชพรรณ และสัตว์ป่านานาพันธุ์ อันเป็นสมบัติทางธรรมชาติที่ล้ำค่าของประเทศไทย ทรงมีพระราชปณิธานที่แน่วแน่มากว่า ๖ ทศวรรษ ในการที่จะทำให้คนไทยทุกคนตระหนักถึงความสำคัญ เห็นคุณค่าและความงามของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ให้คงอยู่สำหรับให้อนุชนรุ่นต่อไป ได้เห็น ได้รู้จัก ได้เรียนรู้ ได้ชื่นชม และเป็นแหล่งอาหารที่ยั่งยืนเป็นมรดกสืบทอดอยู่คู่แผ่นดินไทย

● **วันพุธที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕**

รศ.สิวลี ศิริโล ภาควิชาสังคมวิทยา บรรยายเรื่อง **การสร้างสังคมที่มีความเอื้อเพื่อ แบ่งปัน และเอื้ออาทร ในประชาคมอาเซียน : บทวิพากษ์ในเชิงปรัชญา** ความโดยสรุปว่า ในทางปรัชญามองธรรมชาติของมนุษย์ว่าเป็นสิ่งมีภาวะที่มีปรัชญาญาณ สามารถตัดสินใจที่ตนรับรู้ และสามารถนำความรู้ดังกล่าวมาปฏิบัติในชีวิตจริง ชาวกรีกมีมโนทัศน์ (concept) เรื่องพระเจ้า โลกมนุษย์ ตัวมนุษย์ วิธีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยมีความเชื่อความศรัทธาเป็นพื้นฐานนำไปสู่พิธีกรรมการปฏิบัติ ส่วนปรัชญาและศาสนาในโลกตะวันออกแตกต่างไปจากโลกตะวันตกคือมีลักษณะที่เป็นทั้งระบบความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติอย่างเด่นชัด เน้นความสำคัญของครอบครัว ของสังคมที่รวมกลุ่มกัน โดยมีวัฒนธรรมทางศาสนาเป็นตัวเชื่อมโยง มีระบบศีลธรรม และมุ่งประโยชน์สุขของส่วนรวม

ทฤษฎีของพระพุทธศาสนามีลักษณะแบบธรรมชาตินิยม (naturalism) คือ ยอมรับว่าสิ่งทั้งหลายที่ปรากฏอยู่ในโลกธรรมชาติหรือโลกของวัตถุคือความเป็นจริง มนุษย์ทุกคนเกิดมามีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน แต่สิ่งที่ทำให้มนุษย์แตกต่างกัน เป็นเพราะการรู้จักใช้ “ปัญญา” และการ “พัฒนาตน” มนุษย์แต่ละคนจะต้องตระหนักในศักยภาพของตนในการคิด การตัดสินใจเลือกการกระทำ และต้องตระหนักถึงกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ของสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งตัวของมนุษย์เอง นอกจากนี้ พระพุทธศาสนายังมีหลักธรรมคำสอนสำหรับบุคคลตามหน้าที่บทบาทในสังคม บุคคลในสังคมต้องเป็นไปตามหลักธรรม

คุณธรรมของศาสนาอิสลามคือการที่มนุษย์เคารพภักดีต่ออัลลอฮ์มุสลิมทุกคนจะต้องตระหนักว่าการดำเนินชีวิตของตนทุกอิริยาบถอยู่ในการทรงมองเห็นของอัลลอฮ์ตลอดเวลา ด้วยการรำลึกพระองค์ซึ่งกระทำได้หลายวิธี เช่น การนมาซ การถือศีลอด การมีความละอาย การมีความสุภาพอ่อนโยน มุสลิมทุกคนมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อตนเอง บิดามารดา ภรรยา บุตร ญาติ มิตรสหาย เพื่อนบ้าน และต่อสังคมอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ

ศาสนาคริสต์มีความเชื่อเช่นเดียวกับศาสนาอิสลามคือ เชื่อในพระเป็นเจ้าองค์เดียวหรือเอกเทวนิยม พระเป็นเจ้าทรงเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของความศรัทธา และทรงเป็นจุดหมายของความสุขนิรันดร์

ส่วนปรัชญาจีนมีลักษณะเฉพาะเด่นที่แตกต่างจากปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออกระบบอื่น ๆ โดยการเน้นคำสอนเรื่องการปฏิบัติตนของมนุษย์ การพัฒนาคุณธรรม ไม่เน้นเรื่องสวรรค์ นรก บุญ บาป ลัทธิเต๋าต้องการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกในจักรวาลว่าเป็นวัฏจักรของสิ่งทั้งหลายในธรรมชาติ มนุษย์และชีวิตมนุษย์ ลัทธิขงจื้อ มีขงจื้อเป็นศาสดา สาระสำคัญของคำสอนคือการเน้นให้บุคคลมีคุณธรรม คือมีความจริงใจและรู้จักไตร่ตรองทบทวนตนเอง ความจริงใจเป็นรากฐานสำคัญที่สุดของการกระทำทุกอย่างของมนุษย์และสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีในสังคม

ความเป็นไปได้ของการสร้างอัตลักษณ์ของสังคมอาเซียน ถ้าพิจารณาจากภาพรวมของสังคมอาเซียน การสร้างอัตลักษณ์ที่เป็นหนึ่งเดียวก็

อาจเป็นปัญหาว่าจะถืออะไรเป็นอัตลักษณ์ท่ามกลางความหลากหลาย การสร้างสังคมที่มีความเอื้อเพื่อ แบ่งปัน และเอื้ออาทรอาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้โดยมีหลายแนวทางคือ ศาสนาแต่ละศาสนาถึงแม้จะความแตกต่างกันในเรื่องของความเชื่อ การปฏิบัติระดับสูง แต่ก็สามารถเชื่อมโยงหลักศีลธรรมอันเป็นแม่แบบของจริยธรรมคุณธรรมในระดับสังคมของแต่ละศาสนา มีกระบวนการที่เข้าใจศาสนาอย่างถูกต้อง เข้าใจหลักคำสอน เปิดใจรับและเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจในการเป็นประชาคมหรือสังคมอาเซียนอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องของการแสดงออกในวิถีชีวิต ฝ่ายผู้บริหารประเทศหรือรัฐบาลเข้าใจถึงกระแสความเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมของประชาชนส่วนรวมในสังคมที่ตรงข้ามกับอุดมการณ์ของการสร้างสังคมเอื้อเพื่อแบ่งปัน และเอื้ออาทรลดทัศนคติด้วยการมองและยอมรับแต่ละประเทศตามเอกลักษณ์ของประเทศนั้น ๆ และต้องลดหรือยุติความขัดแย้งทางการเมือง

รศ. ดร.ภัทรพร สิริกาญจน ภาควิชาสังคมวิทยา บรรยายเรื่อง **ประโยชน์นิยมใน “ความเรียงว่าด้วยเสรีภาพ” ของจอห์น สจวต มิลล์** ความโดยสรุปว่า จอห์น สจวต มิลล์ (John Stuart Mill, ค.ศ. ๑๘๐๖-๑๘๗๓) เป็นนักปรัชญาชาวอังกฤษในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ผู้มีความคิดเฉียบแหลมและมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นเตือนให้สังคมเห็นคุณค่าของเสรีภาพและการปกครองแบบประชาธิปไตย นับตั้งแต่สังคมยุโรปได้ก้าวออกจากยุคกลางเข้าสู่ยุคใหม่ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ ถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ อำนาจลัทธิศักดินาของผู้ปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และของศาสนจักรเหนือประชาชนได้ลดน้อยลง ประชาชนได้เห็นความสำคัญของสิทธิ เสรีภาพ และคุณค่าของความเป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้น เห็นได้จากการปฏิวัติฝรั่งเศสในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ ที่ทำให้เกิดความคิดแบบประชาธิปไตยในฝรั่งเศสในเวลาต่อมา นอกจากนั้น การปฏิวัติอุตสาหกรรมในอังกฤษที่เกิดขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ก็เป็นที่มาของชนชั้นกลางที่มีอำนาจทางการเงิน เกิดการแบ่งแยกระหว่างนายทุนกับกรรมกรในระบบทุนนิยม และเกิดการแพร่กระจายของลัทธิบริโภคนิยม (consumerism) และวัตถุนิยม (materialism) ในเวลาต่อมา

ความตื่นตัวในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ และประชาธิปไตยในประเทศอังกฤษได้รับการส่งเสริมจากแนวคิดแบบประโยชน์นิยม (utilitarianism) ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดย เจเรมี เบนทัม (Jeremy Bentham, ค.ศ. ๑๗๔๘-๑๘๓๒) เมื่อมิลล์มีอายุได้ ๑๖ ปี ก็เริ่มพัฒนาแนวคิดแบบประโยชน์นิยมตามแนวคำสอนของเบนทัมในงานเขียนของตนเอง ที่ถือเอาประโยชน์สุขเป็นเกณฑ์ตัดสินความผิดถูกชั่วดี กล่าวคือ การกระทำที่ก่อประโยชน์สุขมากที่สุดแก่คนจำนวนมากที่สุด ถือว่าเป็นการกระทำที่ดีที่สุด แนวคิดนี้คือหลักมหัสข (the principle of greatest happiness) หรือหลักประโยชน์สุขสูงสุด (the principle of greatest utility) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ทางจริยศาสตร์ ในเมื่อแนวคิดนี้ให้ความสำคัญต่อประโยชน์สุขของคนส่วนใหญ่ จึงเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมประชาธิปไตยและเสรีภาพของประชาชนในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณภาพในสังคม

งานเขียนที่เด่นดังเรื่องหนึ่งของจอห์น สจวต มิลล์ คือ “ความเรียงว่าด้วยเสรีภาพ” (On Liberty) มีจุดมุ่งหมายในการสร้างหลักการพื้นฐานเพื่อจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม หรือระหว่างประชาชนกับรัฐบาล หลักการนี้แสดงถึงเหตุผลเพียงประการเดียวที่ใครก็ตามจะก้าวก่ายเสรีภาพของบุคคลได้ก็คือ การป้องกันตนเองหรือการป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นต่อผู้อื่น มิฉะนั้น จะละเมิดเสรีภาพส่วนบุคคลไม่ได้ มิลล์ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเสรีภาพไว้อย่างกว้างขวาง โดยเห็นว่าเสรีภาพส่วนบุคคลเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการใช้ชีวิตที่ไม่เป็นภัยต่อผู้อื่น เสรีภาพในการรวมกลุ่มทางสังคม

ในทฤษฎีของมิลล์ ประชาชนที่มีคุณภาพคือประชาชนที่มีเสรีภาพ

ในการคิดและกระทำตามควรแก่สิทธิของตนในทางสังคม ซึ่งจะเป็นไปได้ โดยอาศัยกระบวนการทางการศึกษา การให้ความสำคัญต่อการศึกษาลิทธิ และเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่มิได้มาจากประสบการณ์ส่วนตัวของเขาในอังกฤษ มิได้เชื่อว่าเสรีภาพเป็นสิ่งที่ดี ไม่ใช่เพราะให้โอกาสในการทำอะไรรู้ได้ตามใจชอบ แต่เพราะเสรีภาพทำให้เข้มแข็ง เป็นตัวของตัวเอง และสนใจในการพัฒนาด้านเองให้ก้าวหน้าตลอดเวลา ผู้ที่ปราศจากเสรีภาพจะมีชีวิตที่มีคุณภาพและมีความสุขไม่ได้ อย่างไรก็ตาม มิได้คิดว่า เสรีภาพของคนส่วนใหญ่อาจจะเมิด เสรีภาพของคนส่วนน้อยได้ ที่เรียกว่า “ทรราชจากมหาชน” (tyranny of majority) ซึ่งเป็นจุดอ่อนของประชาธิปไตย แต่เขาก็ลึกลับคิดว่า ในปรากฏการณ์จริงทางสังคมนั้น อาจมี “ทรราชจากคนส่วนน้อย” (tyranny of minority) ที่ทำลายเสรีภาพและความสุขของคนส่วนใหญ่ได้เช่นกัน

สำนักวิทยาศาสตร์

● **วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕**

ศ. ดร.ปริดา วิบูลย์สวัสดิ์ ราชบัณฑิต และ ศ. ดร.สมชาติ โสภณ-รณฤทธิ์ ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง **ประเด็นเชิงนโยบายและแผนในการพัฒนาพลังงานทดแทน ตอนที่ ๑ การผลิตไฟฟ้าในประเทศ** ความโดยสรุปว่า ตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนในระยะเวลา ๑๐ ปี ประเทศไทยยังพึ่งพาแก๊สธรรมชาติ ถ่านหิน และลิกไนต์ มีสัดส่วนการใช้ถึงประมาณร้อยละ ๙๐ การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลได้ก่อให้เกิดผลกระทบหลายด้าน เช่น ความมั่นคงของแหล่งพลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะแก๊สเรือนกระจก ที่มีดัชนีการปล่อยแก๊สในประเทศสูงขึ้นมาก แผนการพัฒนาการผลิตไฟฟ้า จนถึง พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการใช้แหล่งพลังงานทดแทนรวมทั้งพลังงานนิวเคลียร์ด้วย การใช้ถ่านหินเพื่อผลิตไฟฟ้าด้วยเทคโนโลยีปัจจุบัน ทำให้เกิดคาร์บอนไดออกไซด์มากขึ้น จึงน่าจะเป็นทางเลือกสุดท้าย พลังนิวเคลียร์เป็นทางเลือกที่ดี แต่ต้องใช้เวลาเตรียมงานประมาณ ๑๕ ปี

แหล่งพลังงานหมุนเวียนในประเทศที่นำมาใช้ผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้นตามแผนพัฒนา ได้แก่ พลังน้ำขนาดเล็ก ลม มวลชีวภาพ และแก๊สชีวภาพ ก่อนที่จะนำพลังงานนิวเคลียร์มาใช้ แต่ปริมาณยังต่ำกว่าการประเมินศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา ในพื้นที่แหล่งพลังงานหมุนเวียนมาก โดยเฉพาะมวลชีวภาพ ลม และพลังน้ำขนาดเล็ก การประเมินศักยภาพที่เป็นไปได้ในการผลิตไฟฟ้า จากแหล่งพลังงานหมุนเวียนในประเทศตามทีกล่าวแล้ว สามารถผลิตไฟฟ้าเพิ่มได้อีก ไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ เมกะวัตต์ภายใน พ.ศ. ๒๕๖๔ ถ้าส่วนเพิ่มมารับซื้อไฟฟ้าสำหรับแก๊สชีวภาพ มวลชีวภาพ และพลังน้ำขนาดเล็ก ได้รับการปรับปรุงให้เป็นธรรมขึ้นหลังจากนั้น พลังนิวเคลียร์ เทคโนโลยีถ่านหินสะอาด และพลังแสงอาทิตย์น่าจะเป็นทางเลือกที่เหมาะสมด้วย

อุปสรรคของการพัฒนาพลังงานผลิตไฟฟ้าจากแหล่งพลังงานหมุนเวียนที่สำคัญ ได้แก่ การประเมินศักยภาพของแหล่งพลังงานหมุนเวียนที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ยังคงคลาดเคลื่อนและไม่เป็นรูปธรรมมากพอ และมาตรการสนับสนุนทางการเงินยังไม่เหมาะสมในหลายกรณี รวมทั้งขาดการพิจารณาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ครบวงจร กรณีที่ควรได้รับการทบทวนอย่างเร่งด่วน คือ แผนการผลิตกำลังไฟฟ้าจำนวนมากจากเซลล์แสงอาทิตย์ ซึ่งได้รับส่วนเพิ่มมารับซื้อไฟฟ้าสูงกว่าจากแหล่งพลังงานหมุนเวียนอื่น ๆ เช่น มวลชีวภาพ ลม มากจนสื่อความไม่โปร่งใส

● **วันพุธที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕**

ศ. มณีวรรณ กมลพัฒนะ ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง **จากสารอาหารสู่การเกิดใหม่** ความโดยสรุปว่า การเกิดใหม่ คือ ความสามารถในการกินอาหารสุขภาพ เพื่อนำสารอาหารที่มีคุณค่าไปฟื้นฟูวัยชราภายในให้ร่างกายดำรงอยู่ในภาวะปรกติ คนเรากลับปรารถนาจะมีอายุ ๑๐๐ ปี จะสามารถสร้างการเกิดใหม่ได้ถึง ๕ ครั้ง หลังจากเกิดครั้งแรกจากครรภ์มารดา การเกิดใหม่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ของชีวิต เรียกว่า Art and

Science ความเป็นมนุษย์ ผู้มีศิลป์ Art ย่อมสื่อสาระกันและกันได้ สามารถดำรงชีวิตด้วยความจริงคือ Science ดังนั้น การมีอยู่ เป็นอยู่ ด้วยการเกิดใหม่ เป็นวิสัยปรกติของผู้มีศาสตร์และศิลป์ นับว่า ยังยืนเพราะรู้จริง และสามารถมีวินัยในการกินอยู่ เพื่อค้นหา**สัจจธัมมชีวิต** อันเป็นแก่นแท้ของชีวิต

ผลการเกิดใหม่ มีศาสตร์ตรวจสอบได้วันต่อวัน เพื่อกำหนดสารอาหารที่เหมาะสมกับผู้กินและสภาวะร่างกายขณะนั้น ๆ ความรู้ด้านเคมีอินทรีย์ ชีวเคมี โภชนศาสตร์ การทำครัว การจัดหาอาหารในตลาด เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปฏิบัติ ผลปรากฏชัดเจนภายใน ๑-๒ ปี และการกินต่อเนื่องจะเป็นคุณภาพชีวิตระยะยาวตามอายุขัย และการเจ็บป่วยในแต่ละช่วงของชีวิตนี้เป็นหลักปฏิบัติที่จะต้องเคร่งครัดด้วย **ธัมม-วินัย** มีวินัย ย่อมเห็นธัมม คือความจริงที่เกิดขึ้น

ประธานการเกิดใหม่ เป็นศิลป์มากกว่าศาสตร์ แต่ต้องมีศาสตร์รองรับ เพื่อต่อยอดเป็นศิลป์ นั่นคือ ฐานความรู้สู่ฐานปัญญา เมื่อทำสำเร็จจะเห็น **ธัมมอัศจรรย์** ในการสันดาปอาหาร ผู้เป็นเจ้าของกายจะสามารถสร้างการเกิดใหม่เป็น**กายปัญญา** นี้หมายความว่า มีกายที่แข็งแรง เกิดเซลล์ใหม่ที่มีคุณภาพ ปรากฏอาการได้ปรกติด้วยการต่อลมหายใจ ด้วยปัญญา จึงมีกายปัญญาอย่างปรกติธรรมดา สื่อว่า **กายดี ปัญญาเกิด** และมีอยู่สม่ำเสมอ คือ มีอยู่ และเป็นอยู่ อย่างอัตโนมัติ

ลมหายใจที่นำ O₂ เข้าไปสันดาปอาหาร เป็น **วิศวกรรมปัญญา** ตามไตรรัตน์ แก้วดวงที่ ๑ คือ

พุทธจิต จิตที่ตื่น รู้ และเบิกบาน แก้วดวงที่ ๒ คือ ธัมมัจฉชีวิตเกิด ดับ ตามการสันดาปอาหาร แก้วดวงที่ ๓ คือ ตนเอง ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ด้วยธัมมวินัยเป็น กายปัญญา การรู้ สู้ รู้จริง สู้ รู้ประจักษ์ และรู้แจ้งเป็นที่สุด มีความละเอียดกว่ามาตราวัดทางวิทยาศาสตร์ จึงเรียกได้ว่า มนุษย์ คือ ศิลป์ นั่นเอง

สารอาหารที่เป็นเอกในการเกิดใหม่ ดังกล่าวมาข้างต้น คือ อาหารไขมันและโปรตีน ที่ตัดขาดแบ่งและน้ำตาล เพื่อก่อกำเนิดกายปัญญา เพราะใน β-oxidation มี ATP เกิดสม่ำเสมอ ๒๔ ชั่วโมง จะขับสารพิษที่เหลือให้ออกจากเซลล์ได้หมดไม่ค้าง

lycopene ละลายไขมันอิ่มตัว ขนาดสั้น กลาง และยาว จากน้ำมันมะพร้าวกลิ่นเย็น เป็นจุดสำคัญในการสร้างผนังเซลล์ที่เข้าไขมันโปรตีน ที่ช่วยให้สารอาหารอื่น ๆ ผ่านเข้าเซลล์ได้

I-carnitine ในน้ำเบียร์สดซึ่งสกัดเอา I-carnitine จากเนื้อแดงส่วนไซโทพลาซึม (cytoplasm) จะไปสลายเซลล์ไขมันที่พอกอวัยวะในช่องท้องแตกตัวให้ออร์โมน leptin สั่งให้ hypothalamus หลังสาร**ไมทิว** ทำให้อิ่มตลอดเวลา จิตสงบ ปฏิบัติธัมมได้ดี เป็นการลดน้ำหนักที่มีประสิทธิภาพและรักษาสุขภาพ

กรดแอมิโน (amino acid) จำนวนมากมาจากหางนม (whey) เป็นส่วนสำคัญในการสร้างกลูตาไทโอน (glutathione) ในร่างกาย ด้านอนุمولอิสระ ช่วยขับสารพิษ สร้าง receptor ให้เอ็นไซม์ในการพาคอเลสเตอรอล และ LDL เข้าเซลล์ เป็นวัตถุดิบสำคัญในการสังเคราะห์ฮอร์โมนสำคัญในระบบ steroids biosynthesis

อาหารทะเลให้คอเลสเตอรอลสูง มีแร่ธาตุมากมาย เช่น Zn, Mn, Cu, Mg, Na, Fe, วิตามินเอ ดี และอี ปลาดีปให้อีเมกา ๓ สูง โดยเฉพาะปลาซวาย

ไข่ดิบ มี phospholipid สูง choline, lecithin เครื่องในสัตว์บก ตับ ไต ให้ catalase ด้านอนุمولอิสระ ให้ Se ที่หายากในอาหารอื่น ๆ

หัวหอมใหญ่กับมะเขือเทศและขาไก่ ให้ soluble fiber และกลูตาเมต (glutamate) เพื่อให้เกิดการหมักในลำไส้ โดยเฉพาะลำไส้ใหญ่เกิด carboxylic acids กลุ่ม C₂, C₃, C₄ เพื่อการสร้างสมดุลของลำไส้ใหญ่ มีส่วนในการสร้างเมไทโอนีน (methionine) จุดตั้งต้นการสังเคราะห์โปรตีน เพื่อสร้างเยื่อผนังลำไส้ป้องกันการเกิดเซลล์มะเร็ง

ลำไส้

ความโดยสังเขปทั้งหมดที่กล่าวมา คือ การเกิดใหม่จากสารอาหาร โดยตนเองรู้กำหนดร่วมกับการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์ ผู้เสนอบทความกำลังปฏิบัติอยู่ และเห็นผล จึงนำมาเสนอเพื่อทราบ โดยหลักการมีชีวิตอยู่ท่ามกลางความเจ็บป่วยจากโรคหลอดเลือดในสมองแตก และเป็นอัมพฤกษ์อยู่ในขณะนี้

สำนักศิลปกรรม

● วันอังคารที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ศ. ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ *ภาควิชาอักษร* บรรยายเรื่อง *ภาพตัวตน : ภาษาและภาษาความคิด* ความโดยสรุปว่า ผู้บรรยายได้อ่านหนังสือตลอดเล่มเข้าใจเข้าออก อ่านหนังสือเรียน นอกจากนี้ ได้อ่านหนังสือที่แต่งโดยท่านพุทธทาสภิกขุ คีตกฤษดิ์ ปราโมช คาลิล ยิบราน รพินทรนาถ ฐากูร เต๋า จิตร ภูมิศักดิ์ ฉ่าง แซ่ตั้ง อังคาร กัลยาณพงศ์ ฯลฯ เมื่ออ่านแล้วก็คิด คูย และเขียน ได้เขียนบทกวีไว้ในหนังสือศาลาคนเศร้าซึ่งเป็นกวีแสนหวาน ต่อมาเมื่อชีวิตผู้บรรยายได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับสำนักกรรมการเมือง เนื้อหาสาระในบทกวีที่ตนเองเขียนก็เปลี่ยนไป

ผู้บรรยายเขียนบทกวีต่างกรรมต่างวาระ ท่ามกลางบริบทสังคมและบริบทของตนเอง ด้วยชีวิตมีภาระหน้าที่ต่าง ๆ มีสุขมีทุกข์ เขียนบทกวีโดยที่ตนเองเชื่อว่า “*ภาษากวีคือภาษาความคิด*” เป็นผลึกความคิดที่ลึกลับหรือหลอมรวมปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง ชีวิตตัวเอง

ผลงานบทกวีที่ผู้บรรยายในฐานะเป็นผู้เขียนบทกวี รวบรวมและตีพิมพ์เป็นเล่ม มีดังนี้

- *อาณาจักรใหม่* เป็นหนังสือบทกวีเล่มแรกที่รวบรวมตีพิมพ์บทกวีซึ่งตีพิมพ์ในที่ต่าง ๆ หนังสือต่าง ๆ ใน พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๒๕ เขียนสมัยเยาว์วัยจนถึงอายุประมาณ ๓๐ ปีเศษ ผู้เขียนได้รับอิทธิพลจากอังคาร กัลยาณพงศ์ พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ทานตะวัน พ.ศ. ๒๕๒๕

- *ลูกโป่งสบู่* เป็นบทกวีชื่อ ๆ โสเสียดา และอิสระ มี ๒๔ บท เขียนหลังจากกลับจากศึกษาต่อ อยู่ในช่วงชีวิตแต่งงานและมีลูกชาย ๒ คน ผู้เขียนได้รับแรงบันดาลใจในบทกวีจากลูกชาย ๒ คนนี้ และให้ลูกชาย ๒ คนเขียนภาพประกอบ บทกวีที่ชื่อ “*ถ่านไฟก้อนเดิม*” ซึ่งแปลเป็นภาษาอังกฤษชื่อ “*The Charcoal (The Same Piece of Charcoal)*” ผู้เขียนได้นำไปสร้างสรรค์เป็นจิตรกรรมสีน้ำมัน และเขียนบทกวีลงบนพื้นภาพ ส่วนภาพประกอบของลูกชาย ได้นำไปขยายและสร้างสรรค์เป็นจิตรกรรมสีน้ำมัน และสีน้ำมันสะท้อน พิมพ์โดยสำนักพิมพ์กระต่ายสาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖

- *พันธนาการ* (แปลจาก *Prison Diary* ของ โฮ จี มิน) เป็นเรื่องราวของสงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ๒ ผู้เขียนได้พยายามสรุป แปลและเรียบเรียง สรุปสาระ เหตุการณ์ บทกวี และภาษาความคิด พรรณนาผลึกความคิดเป็นภาษาไทย แปลให้กระชับ โดยพยายามรักษาความฝันและจินตนาการของ โฮ จี มิน เพื่อนรักของผู้แปลชื่ออู๋ฉีซัย วรรมกุลเขียนภาพประกอบ พิมพ์โดยสำนักพิมพ์กระต่ายสาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗

- *การเดินทางอันนิรันดร์* เป็นบทกวีอิสระ มี ๔๔ บท เขียนใน พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๓๐ มีบางส่วนแปลเป็นภาษาอังกฤษ และขอให้เพื่อนสตรีชาวอเมริกันเป็นผู้ช่วยขัดเกลา ผู้เขียนเขียนเมื่อครั้งเดินทางไปศึกษาที่ Illinois State University เป็นช่วงชีวิตและครอบครัววัยล้นสนวนววยพอสมควร ได้ฝากลูกชายให้ญาติเป็นผู้เลี้ยงดู ตลอดจนสูญเสียคุณแม่ของผู้เขียน เป็นบทกวีที่สะท้อนความเปลี่ยนแปลง ความล้นสนใน ชีวิต ความอิสระอาจจะทำให้ภาษาความคิดและภาษากวีอิสระขึ้น กว้างขึ้น และหลากหลายขึ้น ความประณีตสวยงามย่อมอยู่ที่จินตนาการ ภาษาของความคิด และลีลาของบทกวี หากผู้ใดประสงค์จะอ่านตัวตน ไม่ต้องสลัดความเป็นตัวตนออกไป พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ต้นอ้อ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑

- *ทอรุ่งฉาย* เป็นบทกวีที่ผู้เขียนในวัย ๔๐ ปีหลังจากกลับจากต่างประเทศ เขียนพรรณนาเกี่ยวกับงานจิตรกรรมภาพขนาดใหญ่ที่เป็นทิวทัศน์ของศิษย์ซึ่งเป็นศิลปินกลุ่มตะวัน ชื่อ วิเชียร วงศ์กุลลักษณ์ อยางมี

ความสุข โดยดึงสุนทรียภาพอันงดงามจากธรรมชาติและจิตรกรรม ลื่น ๆ ผลงานภาษาภาพ ภาษาบท และภาษาความคิดไว้ด้วยกัน สำนักพิมพ์ลายเส้นได้จัดพิมพ์เป็นสมุดบันทึก ๔ สี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑

- *ผาถดวงตะวัน* เป็นกวีเพื่อเยาวชน ๒๕ บท ด้วยชีวิตและความ เป็นครูที่ไฝฝั้นจะเห็นความดีงาม โดยได้นำภาพอดีตของตนเองกับชีวิตในต่างแดน สร้างภาพที่สื่อสารมาถึงน้องน้อย ด้วยความรักโยทยา สอนและเตือนสติน้อง ด้วยความรักและความปรารถนาได้อย่างแท้จริง พิมพ์โดยบริษัท ต้นอ้อ จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๒ (พิมพ์ซ้ำ ๓ ครั้ง)

- *จินตภาพ* เป็นหนังสือรวมบทกวีของผู้เขียนชื่อ “*จินตภาพ*” โดยคัดสรรบทกวีจาก “*การเดินทางอันนิรันดร์*” ๓ บท คือ The Charcoal, The Etemal Moon และ Paper Boat ที่ Montri Umabijani แปลและตีพิมพ์ไว้ใน *A Premier Book of Contemporary Thai Verse* เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้จัดพิมพ์ไว้ในงานยุทธศาสตร์ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อสังคม และฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต มศว. พ.ศ. ๒๕๔๙

การเขียนบทกวีคงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ชีวิตที่มีลมหายใจ มีภาษา ความคิด และมีภาษากวีอยู่ในหัวใจ อาจเป็นสาระที่เข้ามากระทบความรู้สึกนึกคิด อาจเป็นจินตนาการที่ยังดำรงอยู่ อาจเป็นเรื่องความดีงาม อาจเป็นเรื่องพุทธธรรม ฯลฯ ตามกาลเทศะต่างกรรมต่างวาระกันไป ยินยวาทหรือมากน้อยเพียงใด ย่อมทำทาบกับชีวิตของเราอย่างยิ่ง

ดร.ชลิตภากร วิรพลิน *ภาควิชาอักษร* บรรยายเรื่อง *แนวทางการพัฒนาจังหวัดระยอง* ความโดยสรุปว่า แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้าง เพื่อการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดระยอง ประกอบด้วยโครงการวางและจัดทำผังของจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบขององค์การวางผังภาคตะวันออก

การพัฒนาจังหวัดระยองให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชาติ

- การพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ การพัฒนามูลค่าการผลิตรวม การพัฒนาโครงสร้างการผลิตสาขาที่สำคัญ อัตราการขยายตัวของสาขาที่สำคัญ การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาการท่องเที่ยว และการค้าระหว่างประเทศ

- การพัฒนาสังคม ได้แก่ การพัฒนาทางการศึกษา การบริการ สาธารณสุข การแก้ไขปัญหาเสพติด การแก้ไขปัญหาความยากจน

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ของจังหวัดระยอง จัดเป็นอันดับ ๑ ของภาคตะวันออก และเป็นอันดับ ๑ ของประเทศ คือ มีผลิตภัณฑ์รวม ๖๓๕,๐๙๖ ล้านบาท เฉลี่ยแล้วประชากรมีรายได้ต่อหัวต่อปีเป็นเงิน ๑,๐๕๒,๕๓๕ บาท ทั้งนี้ ได้แสดงสถิติจำนวนประชากร พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓ ซึ่งมีจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีจำนวนประชากร ๖๒๖,๔๐๒ คน คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลง ๒.๓๑ จาก พ.ศ. ๒๕๔๙ จากนั้น ได้แสดงสถิติการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๒ จากเนื้อที่ทั้งหมด ๒,๒๒๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร พ.ศ. ๒๕๕๒ มีสถิติการใช้ประโยชน์เนื้อนอกการเกษตร ๘๖๓,๒๑๐ ตารางกิโลเมตร และเนื้อที่ป่าไม้ ๑๔๕,๘๕๕ ตารางกิโลเมตร

● วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ศ. ดร.นิยะดา เหล่าสุนทร *ราชบัณฑิต* บรรยายเรื่อง *ศัพท์โบราณ* ความโดยสรุปว่า ภาษาไทยมีศัพท์โบราณอยู่มากน้อย ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง การศึกษาหาความหมายของศัพท์เหล่านี้แตกต่างไปกับศัพท์ปัจจุบัน เพราะไม่มี “*เครื่องมือ*” เอื้ออำนวยเพียงพอ ประกอบกับพจนานุกรมที่ทำกันไม่นิยมเก็บศัพท์โบราณ ด้วยเหตุผลที่ว่าไม่มีที่ใช้แล้ว จึงทำให้การศึกษาภาษา (ไทย) จึงขาดตอนไปอย่างน่าเสียดาย อนึ่ง การพินิจหาความหมายของศัพท์โบราณมีความจำเป็นต้องหาบริบทของการใช้ศัพท์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และหากจำแนกตามสมัยที่ใช้ได้ ก็จะอำนวยประโยชน์ในการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น นักวิชาการด้านภาษาไทยควรสามารถชี้แจงวิวัฒนาการของคำได้

ผู้บรรยายได้สอค้นศัพท์โบราณหลายคำจากพจนานุกรมสมัยอยุธยา วารณกรรมและวรรณคดีสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ รวมทั้งหาความหมายจากบริบทต่าง ๆ ทำให้เข้าใจศัพท์ได้มากขึ้น และเสนอตัวอย่างศัพท์โบราณที่มีปัญหาในด้านความหมาย การศึกษาเชิงประวัติ อักษรวิธี เป็นต้น ดังนี้

กรุงเทพ เป็นศัพท์ที่ใช้เรียก กรุงศรีอยุธยา

ตกแต่ง ตบแต่ง มีความหมายไม่ต่างกัน แต่มีวิธีใช้ต่างกันในบางบริบท นิยมใช้ **ตบแต่ง** มากกว่า **ตกแต่ง** คำว่า **ตกแต่ง** มีใช้มาก่อน ตั้งแต่สมัยสุโขทัย

ตั้งลิว ตัวลิว มาจากคำในภาษาจีน แปลว่า ซ่อมแซม คำ **ตั้งลิว** มีใช้ในเรื่องพระอภัยมณีของสุนทรภู่ ต่อมาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใช้ว่า **ตัวลิว**

โท ไทย มี ๒ ความหมาย ความหมายแรก คือ ประเทศไทย ซึ่งเขียนได้ ๒ รูป **โท, ไทย** ความหมายที่ ๒ คือ ผู้เป็นใหญ่

นางเอก นางโท หมายถึงสตรีที่จัดลำดับลักษณะและความงามเป็นขั้นหนึ่ง รอง จากนั้นก็คือ **นางโท**

น้ำฟ้า หมายถึง น้ำฝน มีที่ใช้ก่อน **น้ำฝน** อีกทั้งมีความไพเราะมองเห็นภาพและการเคลื่อนไหวได้ชัดเจน

ผู้หญิงยิงเรือ ผู้หญิงยิงเรือ ในสมัยอยุธยา น่าจะมีความหมายต่างกับสมัยรัตนโกสินทร์ซึ่งมีความหมายว่า หญิง

เยีย มีความหมายแรกว่า ทำ และความหมายที่ ๒ ว่า **ยิง** นอกจากนี้ ยังมีอีกความหมายหนึ่งว่า ใกล้เคียง

สมัน หมายถึง พนักงาน

สมิ ในสมัยแรกหมายถึงพระภิกษุทั่วไป แต่สมัยหลังใช้เรียกพระภิกษุผู้ต้องอธิกรณ์ขึ้นปราศิก

สยาม เป็นคำเรียกชื่อประเทศไทยมาตั้งแต่สมัยอยุธยา (ตอนกลาง) เท่าที่มีหลักฐานปรากฏ และคำนี้ก็มิใช่เรื่อยมาทุกสมัย

สงสถาน มีความหมายว่า ลักษณะ และมีที่ใช้น้อยมาก

สบสมัย สบสะไหม สบไสมย มีความหมายว่า ทั้งหลาย ทั้งปวง

สะสม สั้งสม ล้าสม พิจารณาจากบริบทของการใช้คำ ๓ คำนี้ มีความตรงกันว่า รวบรวม หรือ เก็บรวบรวม

แห่ง มีความหมายว่า แคลงใจ หรือ สงสัย

อำภิล คำนี้มาจากคำ **อพิล** ในภาษาเขมร ว่า ต้นมะขาม

ศ. ดร.ประคอง นิมนานเทมินท์ ราชบัณฑิต บรรยายเรื่อง **การเขียนคำภาษาอังกฤษในพระราชนิพนธ์ไกลบ้าน** ความโดยสรุปว่า สืบเนื่องจากการเขียนบทความเรื่อง “จากอุปการเรื่องมาดามบัตเตอร์ ฟลายของบุชชินีถึงละครอลันนาเรื่องน้อยใจยา” เพื่อเสนอต่อที่ประชุมสำนักศิลปกรรม ในวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ นั้น ผู้บรรยายได้สังเกตเห็นว่า ในพระราชนิพนธ์เรื่องไกลบ้านมีการใช้คำภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก เมื่อได้รับ “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเขียนคำยืมจากภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒” ซึ่งเสนอให้พิจารณารูปแบบการเขียนคำยืมจากภาษาอังกฤษ ผู้บรรยายจึงกลับไปอ่านหนังสือพระราชนิพนธ์ไกลบ้านอีกครั้งหนึ่ง และดำเนินการรวบรวมคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณา คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่รวบรวมส่วนใหญ่เป็นคำนาม มีทั้งชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อบุคคล ชื่อทวีป ชื่อประเทศ ชื่อเมือง และคำนามทั่วไป รวมทั้งมาตราวัดและคำบอกเวลา มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้ไม่ได้คู่และเครื่องหมายวรรคตอนในคำที่รวบรวมมาจำนวน ๑๑๗ คำ ดังนี้

๑. ไม่ปรากฏการใช้ไม่ได้คู่เพื่อบอกเสียงสั้น

๒. ปรากฏการใช้เครื่องหมายวรรคตอนใน ๒ กรณี คือ ใช้ไม้เอกกับคำที่ลงท้ายว่า -ชั่น (-tion) ซึ่งเป็นคำเป็นและมีตัว ช เป็นพยัญชนะต้นอักษรต่ำ และใช้ไม้ตรีกับคำตายที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง

เพื่อให้ทราบว่าก่อนหน้ามีการเขียนคำที่มาจากภาษาอังกฤษมีลักษณะเป็นเช่นไร ผู้บรรยายได้ศึกษาคำภาษาอังกฤษที่ปรากฏในหนังสือ **ประชุมประกาศรัชกาลที่ ๔** พบว่า คำภาษาอังกฤษที่ปรากฏอยู่ใน

ประกาศต่าง ๆ มีลักษณะคล้ายกับที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์ไกลบ้าน คือ ไม่ใช้ไม้ได้คู่และไม่นิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอน และเมื่อศึกษาเพิ่มเติมก็ทำให้เข้าใจได้ว่า การใช้ไม้ได้คู่นี้ เดิมใช้เฉพาะที่จำเป็น คือ ใช้กับคำซึ่งเมื่อ

ออกเสียงยาวแล้วมีความหมายต่างออกไป ส่วนการใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้น ในสมัยก่อนไม่นิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่ทับคำตาย

สะกดด้วยแม่กด และไม่นิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่ทับคำที่มาจากภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุผลว่า ในภาษาเดิมออกเสียงสูงต่ำได้หลายอย่าง

ข้อมูลนี้ปรากฏในลายพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ประทานแก่พระยาอนุমানราชชน ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๘๑ และวันที่ ๔ เมษายน ๒๔๘๓ และจดหมายกราบทูล

ของพระยาอนุমানราชชน ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๔๘๑ และวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๔๘๒ แนวความคิดเรื่องการทับศัพท์ภาษาอังกฤษโดยไม่นิยมใส่เครื่องหมายวรรคตอนนี้ได้รับการยอมรับและยึดถือเป็นหลัก

สืบต่อมา ดังจะเห็นได้จากพระมติของพลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ที่ประทานแก่คณะกรรมการบัญญัติศัพท์ของ

ราชบัณฑิตยสถานในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๐๕ ว่า เนื่องจากคำภาษาอังกฤษออกเสียงสูงต่ำไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับประโยคและตำแหน่งใน

ประโยค การเขียนคำทับศัพท์จึงควรเขียนกลาง ๆ โดยไม่ใส่เครื่องหมายวรรคตอน ผู้บรรยายสันนิษฐานว่า การที่สมัยก่อนเขียนคำภาษาอังกฤษ

โดยไม่นิยมใส่เครื่องหมายวรรคตอนนี้น่าจะมีเหตุผลอื่นเพิ่มเติม เป็นต้นว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในตระกูลอินโดยูโรเปียน ซึ่งเป็นภาษาที่มีวิภัติ

ปัจจัยแต่ไม่มีวรรณยุกต์ เมื่อรับคำมาใช้ในภาษาไทยจึงไม่นิยมใส่เครื่องหมายวรรคตอน โดยใช้หลักการเดียวกับการเขียนคำที่มาจาก

ภาษาบาลีสันสกฤต นอกจากนี้ การเขียนแบบนี้ทำให้สับสนกับคำที่มาจากภาษาเดิมได้ง่าย นอกจากนี้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษแล้ว ยัง

อำนวยความสะดวกการศึกษาคำในภาษาไทยเชิงประวัติด้วย อนึ่ง ในพระนิพนธ์บทความเรื่อง “สยามพากย์” พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ

กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงเสนอแนวพระดำริว่า คำที่จะบรรจุลงในพจนานุกรมนั้น ควรเป็นคำที่ใช้แพร่หลายแล้ว แม้เป็นคำที่ทรงบัญญัติ

ขึ้น หากยังไม่มีการใช้แพร่หลายก็ทรงขอให้ให้นำลงเผยแพร่ในพจนานุกรม หลักการเขียนคำภาษาอังกฤษดังกล่าวข้างต้นได้รับการยึดถือสืบมาโดยมีการปรับเปลี่ยนบ้างเล็กน้อยเท่าที่จำเป็น คณะกรรมการวิชาการของ

ราชบัณฑิตยสถานก็ได้ยึดถือหลักนี้ในการเขียนคำทับศัพท์จากภาษาอังกฤษ ดังจะเห็นได้จากผลงานเป็นหนังสือจำนวนมากที่ราชบัณฑิตยสถานจัดพิมพ์เผยแพร่แล้ว

ผู้บรรยายได้เสนอเพื่อพิจารณาว่า การปรับเปลี่ยนการเขียนคำภาษาอังกฤษที่มีมาแต่เดิมนั้น น่าจะพิจารณาเป็นคำ ๆ ไปตามความจำเป็นและความเหมาะสม โดยพิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลดีและผลเสียของการปรับเปลี่ยนด้วย ทั้งไม่ควรวางเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวแล้วปรับเปลี่ยนทุกคำให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์นั้น นอกจากนั้น บางคำน่าจะอนุโลมให้สะกดได้มากกว่า ๑ แบบ

ผู้สนใจบทความดังกล่าวขออนุญาตค้นคว้าได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารราชบัณฑิตยสถาน

ห้องสมุดราชบัณฑิตยสถาน โทรสารหมายเลข ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๙๒

หรือทางเว็บไซต์ www.royin.go.th ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ไขปัญหาภาษาไทย

ถาม คำว่า **มัดจำ** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **มัดจำ** ซึ่งเป็นนามและใช้ทางกฎหมาย หมายถึง สิ่งที่ให้ไว้เพื่อเป็นพยานหลักฐานว่าได้มีการทำสัญญาขึ้นแล้ว และเพื่อเป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญานั้นด้วย.

ถาม คำว่า **มาบ** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **มาบ** เป็นนาม หมายถึง บริเวณที่ลุ่มกว้างใหญ่ซึ่งอาจมีน้ำขังหรือไม่มีก็ได้.

ถาม คำว่า **ภาษี** และคำว่า **ตั้ง** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **ภาษี** เป็นนาม หมายถึง เงินที่รัฐหรือท้องถิ่นเรียกเก็บจากบุคคล เพื่อใช้จ่ายในการบริหารประเทศหรือท้องถิ่น เช่น ภาษีเงินได้ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีมูลค่าเพิ่ม; ความได้เปรียบ เช่น เขามีภาษีกว่า.

ส่วนคำว่า **ตั้ง** เป็นกริยา มี ๒ ความหมาย ความหมายที่ ๑ หมายถึง ชักเอาเงินไว้จากขาไฟที่เป็นผู้กินหรือลูกค้าที่แทงถูกในการพนันบางชนิดเช่นถั่ว ไป, เรียกเงินที่ได้โดยวิธีนี้ว่า เงินค่าตั้ง. ความหมายที่ ๒ หมายถึง อากาศที่เอาเชือกผูกของหนัก ๆ เช่น เรือแพ แพซุง ยึดหรือพันไว้กับหลักเป็นต้น แล้วค่อย ๆ ผ่อนไป, เอาเชือกเป็นต้นผูกของหนัก ๆ เช่นเสาไว้แล้วค่อย ๆ พยุงให้ตั้งขึ้น แล้วผ่อนลงหลวม, ชัดไว้ไม่ให้เลื่อนหลุดออกอย่างชัดไม่ขึ้นชะนะ.

ถาม คำว่า **พละนามัย** และ**อนามัย** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **พละนามัย** เป็นนาม หมายถึง ภาวะของร่างกายที่แข็งแรง และไม่เป็นโรค; วิชาว่าด้วยการรักษาสุขภาพของร่างกายและจิตใจ.

คำว่า **อนามัย** ถ้าเป็นนาม หมายถึง ความไม่มีโรค, สุขภาพ. แต่ถ้าเป็นวิเศษณ์ หมายถึง เกี่ยวกับสุขภาพ, ถูกสุขลักษณะ, เช่น ข้าวอนามัย กรมอนามัย, (ปาก) สะอาดปราศจากสารพิษเจือปน เช่น ผักอนามัย.

ถาม คำว่า **อาณัติ** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **อาณัติ** เป็นนาม หมายถึง ข้อบังคับ, คำสั่ง, กฎ, เครื่องหมาย; การมอบหมายให้ดูแลปกครอง เช่น อาณาเขตในอาณัติ ดินแดนในอาณัติ.

ถาม คำว่า **อาณาเกษตร**, **อาณาเขต** และ**อาณาจักร** มีความหมายว่าอะไร

ตอบ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของคำว่า **อาณาเกษตร** และ**อาณาเขต** เป็นนาม หมายถึง เขตแดนในอำนาจปกครอง

คำว่า **อาณาจักร** เป็นนาม หมายถึง เขตแดนที่อยู่ในอำนาจปกครองของประเทศหนึ่ง ๆ; อำนาจปกครองทางบ้านเมือง, คู่กับ ศาสนจักร ซึ่งหมายความว่าอำนาจปกครองทางศาสนา.

ราชบัณฑิตยสถาน
สนามเสือป่า เขตดุสิต
กทม. ๑๐๓๐๐

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ ๑๘๖/๒๕๕๐
ไพรัชณีย์ดุสิต

จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน เพื่อเผยแพร่งานวิชาการข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ของราชบัณฑิตยสถาน

จัดทำโดย ฝ่ายช่วยอำนวยการและประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม ราชบัณฑิตยสถาน

บรรณาธิการ นางนัยนา วราอัศวปติ เลขานุการกรม

กองบรรณาธิการ นายอภิเดช บุญสงค์

พิมพ์ที่ : บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด ๓๐๗ ซอยลาดพร้าว ๘๗ วังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

โทร. ๐ ๒๙๖๖ ๑๖๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๒๕๑๒, ๐ ๒๙๖๖ ๑๖๐๙